

CEĻŠ, PATIESĪBA UN DZĪVĪBA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jņ. 13:1–20; Jņ. 14:1–3; Dan. 7:27; Jņ. 14:5–11; Jņ. 1:14; Kol. 1:16, 17; Jņ. 5:38–40.

ATMIŅAS PANTS:

“Dievu neviens nekad nav redzējis. Vienpiedzimušais Dēls, kas ir pie Tēva krūts, Tas mums Viņu ir darījis zināmu” (Jņ. 1:18).

Jāņa evaņģēliju varam iedalīt četrās lielās daļās: prologs (Jņ. 1:1–18), zīmju grāmata (Jņ. 1:19–12:50), godības grāmata (Jņ. 13:1–20:31) un epilogs (Jņ. 21:1–25). Mūsu pētījumi līdz šim bija vērsti galvenokārt uz prologu un zīmju grāmatu, kur brīnumi (zīmes), dialogi un mācības izklāstīja, kas ir Jēzus. Tagad pārcelsimies uz Jāņa evaņģēlija trešo sadaļu – godības grāmatu.

Interesanti, ka slavenie septiņi “ES ESMU” paziņojumi veido tiltu starp zīmju daļu un godības daļu. Tie ir “dzīvības maize” (Jņ. 6:35, 41, 48, 51), “pasaules gaisma” (Jņ. 8:12, Jņ. 9:5), “durvis” (Jņ. 10:7, 9), “labais gans” (Jņ. 10:11, 14), “augšāmcelšanās un dzīvība” (Jņ. 11:25), “ceļš, patiesība un dzīvība” (Jņ. 14:6) un “īstais vīna koks” (Jņ. 15:1, 5).

Šīs nedēļas tēma sāksies ar atvadu runas mērķi un ievadu ar nozīmīgo epizodi, kad Jēzus mazgāja Saviem mācekļiem kājas. Tad tā pievērsīsies “ES ESMU” apgalvojumam 14. nodaļā (“Es esmu ceļš, patiesība un dzīvība”).

Iepazīsimies ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 7. decembrī.

Esmu sniedzis jums priekšzīmi

Atvadu runa (Jņ. 13–17) sniedz norādījumus Jēzus mācekļiem par nākotni. Tās literārais modelis ir līdzīgs Mozus atvadām 5. Mozus grāmatā vai Jēkaba svētībai saviem bērniem (1. Moz. 47–49), vai arī Dāvida pamācībai Salamanam (1. Laiku 28–29). Jēzus mierina mācekļus par Savu aiziešanu. Viņš apsola aizvietotāju, kas pārstāvēs Viņu (Svētais Gars; Jņ. 14–16). Viņš paredz, ka nāks bēdas (Jņ. 15–16), un Viņš mudina mācekļus palikt uzticīgiem (Jņ. 15).

Izlasī Jņ. 13:1–20. Kas šeit notika, un kāpēc šis stāsts ir tik svarīgs? Kādas mācības Jēzus centās iemācīt? _____

Tajā pasaules daļā Jēzus laikā cilvēki valkāja sandales vai gāja basām kājām. Pēdas kļuva putekļainas un netīras. Bija ierasts, ka kalps vai vergs mazgāja kājas tiem, kas nāca uz maltīti. Taču neviens kalps nebija klāt šajā pasākumā tajā naktī, kad Jēzus ēda ar mācekļiem pēdējo maltīti pirms apcietināšanas.

Visiem par pārsteigumu Jēzus piecēlās no vakariņām un pats nomazgāja viņiem kājas. Jņ. 13:4, 5 soli pa solim stāsta par Jēzus rīcību. Tas ir aprakstīts tik detalizēti tāpēc, lai uzsvērtu, ka Skolotājs pats paveica šo neticamo pazemības aktu.

Atklājot Pētera reakciju, Jņ. 13:8–11 padziļina mācekļu sašutumu un neizpratni par Jēzus rīcību. Kā Jēzus, Skolotājs un Mesija, varēja veikt tik zemisku uzdevumu? Pēteris atteicās ļaut Jēzum mazgāt savas kājas, bet Jēzus viņam teica, ka, ja viņš nesadarbosies, viņam nebūs nekādas saistības ar Jēzu. Tad Pēteris lūdza, lai Viņš mazgā ne tikai kājas, paužot savu vēlmi būt saistītam ar Jēzu vienmēr.

Jēzus rīcības nozīme ir saistīta ar to, kas Viņš ir. Jņ. 13:13 Viņš norāda, ka ir Skolotājs un Kungs. Tā Viņu sauca, un Viņš apstiprina, ka tas tā ir. Šie apzīmējumi pauž autoritāti un varu.

Tomēr Jēzus māca, ka spēks un vara ir jāizmanto kalpošanai, nevis sevis cildināšanai. Adventistu baznīca ir pieņēmusi šo Jēzus paraugu, uzskatot šo pazemības rituālu kā sagatavošanos Svētā Vakarēdiena dievkalpojuma.

Ko pazemības rituāls māca par sekošanu Jēzus pēdās un to, kā pazemīgi kalpot citiem? _____

Es noteikti nākšu vēlreiz

Izlasi Jņ. 14:1–3. Kādā kontekstā Jēzus teica šos vārdus? _____

Jāņa 13. nodaļas beigās Jēzus teic, ka Viņš iet prom (Jņ. 13:33). Tas izsauc Pēteri jautājumu, kurp tad Viņš dodas (Jņ. 13:36). Mācekļi nesaprot, ka Jēzus runā par Savu nāvi, augšāmcelšanos un debesbraukšanu. Pēteris saka, ka ir gatavs par Viņu atdot savu dzīvību (Jņ. 13:37). Tajā brīdī Jēzus klātesošajiem paredz, ka Pēteris Viņu aizliegs (Jņ. 13:38).

Šajā kontekstā Jēzus Saviem mācekļiem mudina neļaut savām sirdīm izbīties (Jņ. 14:1). Darbības vārds “izbīties” grieķu valodā ir “tarassō”, kas nozīmē “satraukt, satraukties, krist apjukumā”. Nav pārsteidzoši, ka Jēzus vārdi varēja radīt mācekļos apjukumu.

Taču, cīnoties pret viņu bailēm, Viņš runā par Sava Tēva mājām, kur ir daudz istabu (nevis savrupmājas, bet istabiņas kā viesnīcā). Viņš dodas uz turieni, lai sagatavotu viņiem vietu. Viņa vārdi sniedzas tālāk par gaidāmo krusta notikumu vētru; Viņš runā par laiku, kad atgriezīsies, lai atpestītu Savu tautu. Viņš runā par laiku, kad visa šī grēka traģēdija būs beigusies reizi par visām reizēm (sk. Dan. 7:27).

Jēzus saka: “Kad Es būšu nogājis .., tad Es nākšu atkal un ņemšu jūs pie Sevis, lai tur, kur Es esmu, būtu arī jūs” (Jņ. 14:3). Tas nepārprotami ir Viņa otrās atnākšanas apsolījums.

Kāds ir pamats uzticēties šim apsolījumam? Daudzi teiktu, ka piepildās Bībeles pravietojumi, un tā noteikti ir taisnība. Bet Jņ. 14:3 pamats ir norādīts citādi. Šajā pantā “es nākšu” grieķu valodā ir tagadnes formā (“Es nāku”). Šis ir tagadnes laika lietojums grieķu valodā, ko sauc par futūristisko tagadni. Tas ir nākotnes notikums, par kuru tiek runāts tik droši, it kā tas jau notiktu. Tāpēc pareizāk būtu šo frāzi tulkot: “Es noteikti nākšu vēlreiz.”

Cerības uz mūsu Kunga atgriešanos pamatā nav tikai Bībeles pravietojuma piepildījums. Tas arī – un it īpaši – ir balstīts uz mūsu uzticību Cilvēkam, kurš deva šo apsolījumu. Viņš teica, ka noteikti atgriezīsies pēc Saviem ļaudīm. Mēs varam paļauties uz šo solījumu, pateicoties tam, kurš to ir devis.

*Ko krusts mums māca par pārlicību, ka Kristus otrā atnākšana noteikti notiks?
Ko Jēzus nāve mums sagādāja pirmajā atnākšanā (nemaz nerunājot par otro atnākšanu)?* _____

Es esmu Ceļš, Patiesība un Dzīvība

Izlasi Jņ. 14:5, 6. Kādu jautājumu Toms uzdeva attiecībā uz to, kurp Jēzus dodas? Kā Jēzus atbildēja? _____

Toma jautājums šķiet pietiekami loģisks. Ja jūs nezināt, uz kuriem cilvēks dodas, kā jūs varat zināt veidu, kā viņam sekot? Jēzus noslēdz jautājumu, norādot, ka Viņš pats ir ceļš. Ceļš uz ko? Ceļš pie Tēva. Prologā (Jņ. 1:1–18) tiek uzsvērti ciešā saikne starp Vārdu (“logos”), Jēzu Kristu un Tēvu.

Jņ. 1:18 teikts, ka vienpiedzimušais (labāk šeit būtu tulkot kā “vienīgais”) Dievs ir Tas, kurš ir darījis zināmu Tēvu. “Darīt zināmu” šajā tekstā ir grieķu darbības vārds “exēgeomai”, kas nozīmē “izskaidrot, interpretēt, izstādīt”. No tā mēs iegūstam vārdu “eksegēze”. Tas nozīmē “izskaidrot nozīmi”. Tādējādi Jēzus Kristus ir saikne ar Tēvu, Tas, kurš izskaidro Tēvu kritušajai pasaulei. Līdz ar to Viņš ir ceļš pie Tēva. Bez Viņa mūsu izpratne ir ierobežota.

Izlasi Jņ. 14:7–11. Kā Jēzus noskaidroja Filipa pārpratumus? _____

Filips lūdza redzēt Tēvu, bet to neviens grēcīgs cilvēks nevar pieredzēt un palikt dzīvs (sal. 2. Moz. 33:17–34:9, Jņ. 1:18). Jēzus aizrāda izpratnes trūkumu un norāda: Ja tu Mani esi redzējis, tu esi redzējis Tēvu (Jņ. 14:9). Līdz ar to top skaidrs, ka Jēzus ir ceļš pie Dieva. Bez Viņa ceļš kļūst tumšs un nenoteikts. Viņš ir gaisma, kas apgaismo ceļu pie Dieva.

Jēzus saista trīs terminus: ceļš, patiesība un dzīvība. Termins “ceļš” ir lietots tikai Jņ. 1:23 – Jānis Kristītājs gatavo ceļu Jēzum, un tas tiek lietots arī šeit (Jņ. 14:6). Taču patiesība un dzīve ir galvenās evaņģēlija tēmas. Mūsu pētījums trešdien un ceturtdien akcentēs patiesības jēdzienu, kas ir ļoti svarīga tēma, īpaši pasaulē, kurā tiek apšaubīta pati “patiesības” ideja.

Kāpēc ir tik mierinoši apzināties, ka Jēzus ir labākā atklāsme, kas mums šeit uz Zemes ir dota par to, kāds ir Dievs Tēvs? _____

ES ESMU Patiesība

Izlasi Jņ. 1:14, 17; Jņ. 8:32, Jņ. 14:6 un Jņ. 15:26. Kā Jānis patiesības jēdzienu tiešā veidā saista ar Jēzu? _____

Jāņa evaņģēlijā atkal un atkal patiesība ir saistīta ar Jēzu, Viņa Tēvu un Svēto Garu. Patiesība ir saistīta ar Jēzu, Vārdu (“logos”) un ar gaismu – pretstatā tumsai (Jņ. 1:1–14, Jņ. 3:19–21). Un arī meli ir saistīti ar velnu un grēku (Jņ. 8:44–46). Līdz ar to patiesība Jāņa evaņģēlijā nav tikai fakts un skaitļu jautājums. Tā ietver arī tos, bet vairāk par to patiesības ideja ietver morālo aspektu – uzticību Dievam un Viņa gribai.

“Daudzi sauc pēc dzīvā Dieva, ilgodamies sajūst dievišķo klātbūtni. Lai arī cik izcilas nebūtu filozofijas teorijas un literārie darbi, tie tomēr nespēj apmierināt sirdi. Cilvēciskiem apgalvojumiem un izgudrojumiem nav vērtības. Ļaujiet, lai uz cilvēkiem runā Dieva Vārds; lai tie, kas ir dzirdējuši tikai tradīcijas, cilvēciskas teorijas un priekšrakstus, ieklausās Tajā, kurš dvēseli spēj atjaunot mūžīgai dzīvībai.” (Elena Vaita “Kristus līdzības”, 40. lpp.)

Padomājiet par to, ko Jēzum nozīmē būt Patiesībai. Jēzus ir “logos”, Vārds, kas bija pie Dieva no sākuma un kurš bija visa radītā Radītājs (Jņ. 1:1–4). Būdams viens ar Tēvu no mūžības uz mūžību, Jēzum piemīt Tēva īpašības, un tādējādi arī Viņš ir “ES ESMU”. Viņa būtne nav pakļauta nevienam un nekam. Nekas, kas pastāv, ieskaitot zināšanas, nepastāv atsevišķi no Viņa. Un viss, kas pastāv, kas ir radīts, ir tikai Jēzus radīts un arī pastāv tikai Viņā. “Viņā radītas visas lietas debesis un virs zemes, redzamās un neredzamās, gan troņi, gan kundzības, gan valdības, gan varas. Viss ir radīts caur Viņu un uz Viņu, bet Viņš pats ir pirms visa, un viss pastāv Viņā.” (Kol. 1:16, 17).

Jēzus nav tikai patiesības iemiesojums. Viņš ir Patiesība. Patiesība nav jēdziens vai konstrukcija. Tā ir Persona!

Patiesību, Jēzu Kristu, var pielīdzināt saulei, kas apgaismo pasauli (Jņ. 8:12). Tas sakrīt ar to, ko K. S. Lūiss (C. S. Lewis) teica par kristietību: “Es ticu kristietībai, jo es ticu, ka Saule ir uzlēkusi, ne tikai tāpēc, ka es to redzu, bet arī tāpēc, ka es redzu visu pārējo.” (“Is Theology Poetry” (n. p.: Samizdat University Press, 2014), 15. lpp., sākotnēji prezentēts 1944. gadā.)

Pateicoties Jēzum, Patiesībai, mēs varam pareizi saprast apkārtējo pasauli.

Svētie Raksti un Patiesība

Visā evaņģēlijā Svētajiem Rakstiem ir svarīga loma, atklājot mums To, kas ir ceļš, patiesība un dzīvība. Evaņģēlijos, tāpat kā Bībelē, Vecajā un Jaunajā Derībā, Svētajiem Rakstiem patiesības atklāšanā ir galvenā loma. Jo īpaši tas attiecas uz gadījumiem, kas māca par to, kas ir Jēzus un ko Viņš ir atnācis darīt.

Izlasi Jņ. 5:38–40. Ko Jēzus šeit saka par Svētajiem Rakstiem? _____

Jēzus un Viņa mācekļi atkal un atkal norādīja uz Rakstiem, lai apstiprinātu Viņu kā Mesiju. Kristus teica: “Jo, ja jūs ticētu Mozum, jūs ticētu arī Man, jo par Mani viņš ir rakstījis. Bet, ja jūs neticat viņa rakstiem, kā jūs ticēsīt Maniem vārdiem?” (Jņ. 5:46, 47)

Izlasi Lk. 24:27. Kāpēc ir svarīgi, ka Jēzus vispirms norādīja uz Svētajiem Rakstiem, lai atklātu savas kalpošanas nozīmi? _____

Citā vietā, citējot no 2. Mozus grāmatas, Kristus sacīja: “Vai tad jūs neesat lasījuši ..., ko Dievs jums ir sacījis?” (Mt. 22:31). Caharija atsaucās uz Dieva apsolījumiem, “kā tas sendienās solījis ar Savu svēto praviešu muti” (Lk. 1:70). Savā uzrunā Vasarsvētku dienā Pēteris teica: “Brāļi, bija jāpiepildās rakstiem, ko Svētais Gars runājis ar Dāvida muti” (Ap. d. 1:16).

Bībele nav zinātnes mācību grāmata. Tajā nav paskaidrots, kā sadalīt atomu vai veikt smadzeņu operāciju. Bet tā dara kaut ko vēl nozīmīgāku. Tā nodrošina kontekstu, kurā mūsu Visumam ir nozīme. Tā ir atslēga, kas atver durvis, gaisma, kas ļauj redzēt. Bez tās mēs būtu neziņā par Dieva esamību, Viņa lomu Visumā, mūsu pašu izcelsmi, dzīves jēgu un nākotni.

Kādas patiesības ir mācītas Bībelē, ko zinātne, pat teorētiski, mums nevar iemācīt?

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasiet Elenas Vaitas grāmatā “Laikmetu ilgas” nodaļu “Dzīvības gaisma” (463.–475. lpp.); E. Edvards Zinke “Bībeles autoritāte un otrās atnākšanas pārlicība”, “Otrās atnākšanas pārlicība” (23.–36. lpp.).

Kad Jēzus teica “Es esmu pasaules gaisma”, Viņš “atradās dievnama pagalmā, kas tobrīd bija sagatavots Lieveņu svētku dievkalpojuma. Pagalma vidū pacēlās divi augsti stabi, pie kuriem bija piestiprināti milzīgi lukturu turētāji. Pēc vakara dievkalpojuma visas lampas tiks aizdedzinātas, un tās izlies savu gaismu pār Jeruzalemi. Šī ceremonija bija par piemiņu uguns stabam, kas Israēlu vadīja tuksnesī, un to uzskatīja arī kā norādījumu uz Mesijas nākšanu. Vakārā apgaismotais pagalms kļuva par īstu gaviļu vietu. Sirmgalvji, dievnama priesteri un tautas vadītāji, instrumentālās mūzikas un levītu dziesmu pavadīti, apvienojās svētku dejās.

Liekot atmirdzēt visai pilsētai, ļaudis izteica cerību, ka nāks Mesija, lai izlietu gaismu pār Jeruzalemi. Jēzum šis skats nozīmēja daudz vairāk. Kā starojošie dievnama lukturi darīja apkārtni gaišu, tā Kristus, garīgās gaismas avots, apgaismoja pasaules tumsu. Taču šis simbols bija nepilnīgs. Lielais spīdeklis, kuru Viņa paša rokas bija likušas pie debesīm, bija daudz atbilstošāks Kristus misijas godības attēls.

Bija rīts, saule tikko pacēlās pār Eļļas kalnu, un tās stari ar žilbinošu spožumu izlējās pār marmora pilīm, likdami uzliesmot tempļa sienu zeltam, kad Jēzus, uz to norādīdams, sacīja: ‘Es esmu pasaules gaisma.’” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 463., 464. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Grupā pastāstiet savu atbildi uz ceturtdienas pēdējo jautājumu. Kādas būtiskākās patiesības, ko māca Bībele, mēs nekad, pat principu līmenī, nevarētu iemācīties no zinātnes? Piemēram, krusts. Vai augšāmcelšanās. Vai Otrā atnākšana. Kādas citas svarīgas Bībeles patiesības mums ir jāatklāj – pretējā gadījumā mēs tās nekad neuzzinātu?

2. Padomājiet par Lucifera krišanu, kas sākotnēji bija pilnīga būtne ar tik lielām intelektuālām zināšanām par Dievu un to, kāds Dievs ir. Un tomēr, neskatoties uz to, viņš sacēlās pret Dievu. Ko tas mums atklāj par brīvās gribas realitāti, par to pašu brīvo gribu, kas mums ir, un kāpēc mums katru brīdi ir jāizvēlas nodot šo gribu Dievam?